

Bostad sökes!

En konferens om hemlöshet och
utestängning från bostadsmarknaden

Tisdag 8 april

Moderator: Kennert Loheim Kangevik, Socialdepartementet

11.00–11.30 **Registrering**

11.30–12.45 **Lunch**

12.45–13.00 **Inledning**
*Maria Larsson, barn- och äldreminister,
Socialdepartementet*

13.00–14.00 **Bostad Först – grunden och framtiden**
Dr. Sam Tsemberis, Pathways to Housing, USA
Dr. Sam Tsemberis är psykolog samt grundare av och VD för organisationen Pathways to Housing. Organisationen grundades 1992 och utvecklade Bostad Först-modellen, ett effektivt program för att få in personer med bland annat psykisk ohälsa, missbruksproblematik och andra komplexa behov på bostadsmarknaden. Organisationen har för närvarande Bostad Först-program i New York, Washington DC, Philadelphia och Vermont, och modellen har dessutom fått spridning i USA, Kanada, Europa och Australien. Dr. Tsemberis har forskat både om hemlöshet, psykisk ohälsa och missbruk och har publicerat ett flertal artiklar om dessa ämnen, inklusive en handbok i ämnet; "Housing First Manual". Dr. Tsemberis har mottagit många utmärkelser, bland annat den prestigefyllda Macy Award, vilket är ett individuellt hederspris för arbetet med hemlöshetsfrågor. Dr. Tsemberis är för närvarande knuten till Columbia University Medical Center och University of Toronto.

14.00–14.30 **Kaffe**

PRAKTISK INFORMATION

Plats: Aros Congress Center,
Munkgatan 7, Västerås

Tisdag 8 april

11.00–11.30	Registrering
11.30–12.45	Lunch
12.45–13.00	Inledning
13.00–14.00	Föreläsning
14.00–14.30	Kaffe
14.30–15.20	Seminariepass 1
15.20–15.40	Paus
15.40–16.30	Seminariepass 2
19.00	Middag

Onsdag 9 april

09.00–09.15	Inledning
09.15–10.30	Föreläsning
10.30–11.00	Kaffe
11.00–11.50	Seminariepass 3
11.50–12.10	Paus
12.10–13.00	Seminariepass 4
13.00–14.00	Lunch

REGERINGSKANSLIET

Socialdepartementet

Fortsättning tisdag 8 april

14.30–15.20 Seminariepass 1

15.20–15.40 Paus

15.40–16.30 Seminariepass 2

Välj två av följande seminarier:

Varje seminarium hålls två gånger. Det är därför möjligt att välja två seminarier.

Seminarium 1:

Bostad Först i Sverige - ett annat sätt att tänka?

Marcus Knutagård, Lunds universitet,
Seminarieriet kommer att beröra aktuell kunskap om Bostad Först i ett internationellt perspektiv, men med särskilt fokus på de kommuner som har startat upp en Bostad Först-verksamhet i Sverige. Utgångspunkten är ett forskarperspektiv, med konkreta och praktiska exempel från olika kommuner i Sverige. Seminarieriet kommer bland annat att lyfta fram utmaningar kring hur man kan implementera Bostad Först, hur tillitsfulla relationer kan skapas och hur "modellen" kan anpassas till lokala förutsättningar.

Seminarium 2:

Kampen mot hemlöshet – ur ett europeiskt perspektiv

Kjell Larsson, utvecklingsledare på Göteborgs Stadsmision och Sveriges Stadsmisioners representant i FEANTSA

Med fingret upp i luften – vilka tendenser finns i Europa i arbetet mot hemlöshet? Vilka erfarenheter kan vi dra nytta av kring hur länder som Portugal, Danmark och Nederländerna använder Bostad Först som redskap och metod? Vilka andra metoder finns att tillgå? Dessutom, kort redovisning av EU:s policy- och strategiarbete. Seminarieriet kommer att belysa vikten

av att kunna förstå och definiera hemlöshet samt se effekterna av den.

Seminarium 3:

Inte bara boende, utan rätten till ett eget hem

Jimmie Trevett, förbundsordförande RSMH (Riksförbundet för Social och Mental Hälsa)
RSMH:s förbundsordförande berättar om erfarenheterna av att driva ett sviktboende med kamratstödjare som har egen brukar erfarenhet. Seminarieriet kommer också att beröra bristen på heldygnsvård, stöd i boendet, boendet som "förvaring" och behovet av trygghet i boendet.

Att göra skillnad med små enkla medel

Annika Olsson, personligt ombud Malmö
Personligt ombud är ett stöd för personer med psykisk funktionsnedsättning. Verksamheten syftar till att personer med psykisk funktionsnedsättning ska få möjlighet att leva ett mer självständigt liv, med möjlighet att ta del av samhällets utbud av vård, stöd, service, rehabilitering och sysselsättning på jämlika villkor. Seminarieriet kommer att handla om hur det är att arbeta som personligt ombud med hemlösa i Malmö.

Seminarium 4:

Hemlöshet bland EU-medborgare

Annika Remaeus, tf. enhetschef Socialstyrelsen

Akut hemlösa EU-medborgare har blivit alltmer synliga i Sverige. Många söker sig hit på grund av fattigdom och arbetslöshet och detta har lett till en förändrad hemlöshetssituation. Seminarieriet presenterar bland annat Socialstyrelsens kartläggning av hemlöshet bland EU-medborgare från 2013 samt komplexiteten kring den fria rörligheten.

Seminarium 5:

Uppsökande arbete riktat till vuxna personer som befinner sig i akut hemlöshet i Stockholms stad

Ann Wångmar, Stockholms stad

Seminariet handlar om hur uppsökande arbete utvecklas i takt med att hemlösheten förändras. Vem som hamnar utanför bostadsmarknaden förändras över tid och för att bedriva ett kvalificerat socialt arbete med målgruppen krävs öppenhet för nya grupper och ständig utveckling av arbetsmetoderna. Personer i akut hemlöshet är ingen homogen grupp, utan här befinner sig såväl personer med komplex problematik på grund av missbruk och/eller psykisk ohälsa, unga vuxna (18-25 år) som ålderspensionärer och EU-medborgare från andra länder.

Seminarium 6:

Social mobilisering för brukarinflytande i socialt arbete

Arne Kristiansen, Lunds universitet

Det finns en hög medvetenhet om betydelsen av brukarinflytande för att utveckla olika typer av verksamheter i socialt arbete. Ett problem är dock hur man kan gå från ord till handling och skapa möjligheter för ett reellt brukarinflytande. Ett huvudtema för seminariet är att diskutera vilken roll social mobilisering kan spela för att öka brukarinflytandet i socialt arbete. Exempel kommer att ges både från praktiska verksamheter och från utbildningar.

Seminarium 7:

EU-migranter i Sverige - förväntningar och verklighet

Arto Moksunen, verksamhetsledare Crossroads Stockholm

Seminariet kommer att handla om Crossroads verksamhet, vad den erbjuder samt vilka personer som besöker verksamheten.

Varför har dessa personer lämnat sina hemländer och varför har de valt att komma till Sverige?

Claes Haglund, projektledare Crossroads Göteborg

Seminariet belyser EU-migranternas svårigheter och möjligheter i Sverige. Genom Crossroad Göteborgs erfarenheter ges en inblick i nuvarande situation, samt en nyansering av bilden av vilka det är som utnyttjar den fria rörligheten inom EU, där bland annat möjligheten till boende är ett stort problem.

Seminarium 8:

Ekonomi i fokus

Eva Marzocchelli Skärvall, Stockholms stad

Hyresskulder är en indikation på att hela ekonomin har havererat. Många personer befinner sig i både en ekonomisk och en social kris. Budget- och skuldrådgivning vid hyresskulder öppnar dörrar för andra lösningar än försörjningsstöd och ger verktyg för att få kontroll på vardagsekonomin.

Vräkningsförebyggande arbete i samverkan

Boel Martinsson, Västerås stad & Agneta Nilsson, Bostads AB Mimer

Seminariet handlar om det vräkningsförebyggande arbete som bedrivs i Västerås stad i samverkan mellan socialkontoret och det kommunala bostadsbolaget Mimer. För att förhindra att en vräkning sker är det väsentligt med god samverkan, en uppsökande verksamhet samt att upprätta en handlingsplan tillsammans med hyresgästen.

Onsdag 9 april

Moderator: Kennert Loheim Kangevik, Socialdepartementet

- 09.00–09.15 **Inledning,**
Stefan Attefall, civil- och bostadsminister
- 09.15–10.30 **Hemlöshet i fokus – slutsatser och erfarenheter efter två år**
Michael Anefur, hemlöshetssamordnare och Maria Boustedt Hedvall, ämnessakkunnig, Socialdepartementet
Hemlöshetssamordnaren Michael Anefur och ämnessakkunnig Maria Boustedt Hedvall från Socialdepartementet berättar om det uppdrag de har haft sedan januari 2012 att ge stöd till kommuner i arbetet med att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden. De kommer att dela med sig av sina erfarenheter från kommunbesöken, visa på goda exempel på arbetsmetoder samt ge förslag på hur man kan arbeta med dessa frågor i framtiden.
- 10.30–11.00 **Kaffe**
- 11.00–11.50 **Seminariepass 3**
- 11.50–12.10 **Paus**
- 12.10–13.00 **Seminariepass 4**
- 13.00–14.00 **Lunch**

Välj två av följande seminarier:

Varje seminarium hålls två gånger. Det är därför möjligt att välja två seminarier.

Seminarium 1:

Färre barn berörs av vräkning

Johan Krantz, Kronofogdemyndigheten
Kronofogdemyndigheten har haft ett regeringsuppdrag att utveckla den statistik som förs om barn som berörs av vräkningar. Från 2013 innebär det att statistiken som redovisas är mer detaljerad. Bland

annat kan Kronofogden nu redovisa barnets relation till den vräkt föräldern, om familjen bott kvar vid vräkningstillfället och om barn varit närvarande vid vräkningen.

Seminarium 2:

SABOs Kombohus - en satsning för ett ökat bostadsbyggande, *Petter Jurdell, chef Fastighetsutveckling SABO*

I syfte att pressa produktionskostnaderna, som idag är det största hindret för att bygga fler bostäder, har SABO genomfört flera ramupphandlingar av typhus som medför 25 procent lägre kostnader för att bygga bostäder. Var och för vem byggs det?

Seminarium 3:

Hemlösheten ur ett bostadssocialt perspektiv: De sociala hyreskontraktens omfattning och inriktning 2007 – 2013

Micael Nilsson, Boverket

Varje år frågar Boverket samtliga kommuner i landet hur de löser bostadsfrågan för personer som har hamnat utanför den vanliga bostadsmarknaden. Väldigt många kommuner skaffar lägenheter genom att teckna hyreskontrakt med bostadsbolag och hyresvärdar och sedan hyrs lägenheterna ut till behövande hushåll. Seminariet kommer att redogöra för den "sociala bostadsmarknadens" kvantitativa utveckling över tid och diskutera denna utveckling ur ett bostadssocialt perspektiv. Diskussionen kommer att kretsa kring två frågor: 1. Är det ökade antalet sociala hyreskontrakten ett mått på hemlöshet eller är det ett mått på något annat? 2. För en del hushåll är sociala hyreskontrakt en väg tillbaka till bostadsmarknaden – men vad händer sedan?

Seminarium 4:

Ropen skalla, bostad med sjöutsikt för alla! Vem planerar kommunerna (inte för?), *Länsstyrelsen*

Hur behoven och efterfrågan av bostäder ser ut beror bland annat på befolkningsutveckling, hushållsbildning, olika behov i olika skeden av livet samt hushållens inkomster och kostnader för boendet. Behov och efterfrågan kan ses ur ett marknadsperspektiv, det vill säga vad som kan säljas till konsumenterna, men kan också ses ur ett samhällsligt perspektiv, det vill säga att svara upp mot behoven som olika människor har. Seminariet fokuserar på olika gruppers behov av bostäder och vilka åtgärder kommuner kan använda för de som är utestängda från bostadsmarknaden.

Seminarium 5:

Kartläggande uppföljning av hemlöshet och bostadssociala insatser, Kenneth Edström, bostadssamordnare Norrköpings kommun

Seminariet pekar på metoder och vikten av att fortlöpande kartlägga situationen för hemlösa, utvärdera insatser samt mäta hållbarheten över tid.

Hemlöshet – uppföljning på individnivå

Joachim Heimersson, Botkyrka kommun

I Botkyrka följs hemlöshet på individnivå upp två gånger per år. En kort enkät har utformats vilket gör det enkelt och snabbt för handläggarna att genomföra kartläggningen. Resultaten ger både en ögonblicksbild och visar förändringen över tid, vilket bidrar till att bättre kunna utveckla verksamheten och ge säkrare underlag för politiska beslut och samverkan med andra aktörer.

Seminarium 6:

” Prata ekonomi med unga vuxna”

Gert Johansson, budget- och skuldrådgivare Örebro kommun

Hur ett projekt blev en metod och en del av rådgivningsverksamheten. Seminariet kommer att handla om Örebro kommuns

arbete med budget- och skuldrådgivning, specifikt för unga personer.

Bakom statistiken - om unga vuxnas situation på bostadsmarknaden i storstäderna, Vanda Kehr och Irma Ortega, jagvillhabostad.nu

Seminariet kommer att handla om hur det ser ut för unga personer mellan 18-35 år som söker en bostad idag. Vilka är människorna bakom statistiken och hur ser deras förutsättningar och ekonomi ut? Seminariet kommer även att lyfta fram konstruktiva och nytänkande bostadsprojekt för unga här i Sverige, men också tips från Europa.

Seminarium 7:

Samverkan mellan kommun, bostadsbolag och privata fastighetsägare, Carin Erland Engman & Mari Dannelöv, Upplands Väsby kommun samt representanter från bostadsbolag

Seminariet kommer att belysa vikten av samarbete mellan kommun, bostadsbolag och privata fastighetsägare i det vräkningsförebyggande arbetet. Seminariet kommer dessutom att redovisa kommunens arbete med att få till stånd ett hållbart boende för personer som står utanför den ordinarie bostadsmarknaden.

Seminarium 8:

Stockholms stads nya hemlöshetsstrategi, Fredrik Jurdell, Stockholms stad

I Stockholms stad har hemlösheten varit en politiskt prioriterad fråga i 15 år. Under dessa år har nyordningar som tak-överhuvud-garantin och Bostad Först inrättats, och målgruppen har till viss del förändrats. Inför 2014 fattar staden beslut om en ny hemlöshetsstrategi. Seminariet beskriver hur hemlöshetsfrågan har utvecklats i Stockholms stad under 2000-talet, och hur den nya hemlöshetsstrategin är utformad.

